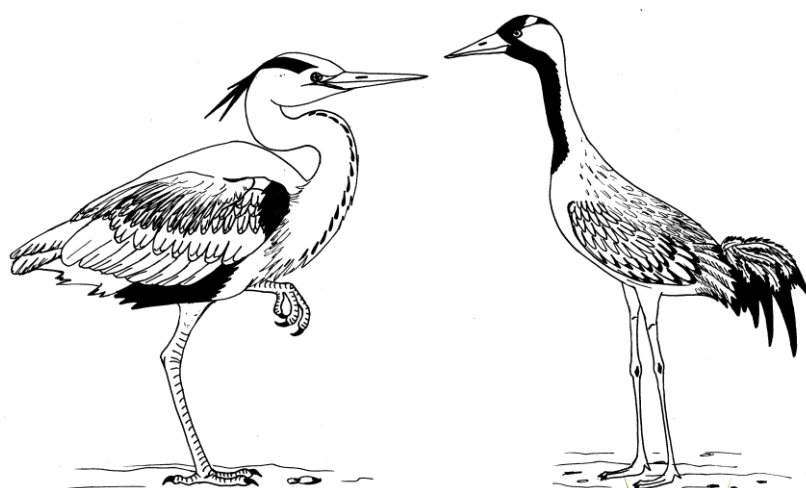

EKOTURYSTA

W GMINIE GŁOGÓW

Ekoturysta w Gminie Głogów. Zeszyt edukacyjny

Wydawca zeszytu:

Gmina Głogów

ul. Słodowa 2b

67-200 Głogów

tel. (76) 836-55-55

fax (76) 836-55-67

gmina@gminaglogow.pl

www.gminaglogow.pl

Opracowanie zeszytu:

Zespół Fundacji Edusilesia

ul. Świętej Jadwigi 2a

56-100 Lubiąż

tel. 514-663-046

edusilesia@gmail.com

[Facebook.com/FundacjaEdusilesia](https://www.facebook.com/FundacjaEdusilesia)

Koordinacja: **Justyna Tracichleb**

Ilustracje: **Maria Smutyło**

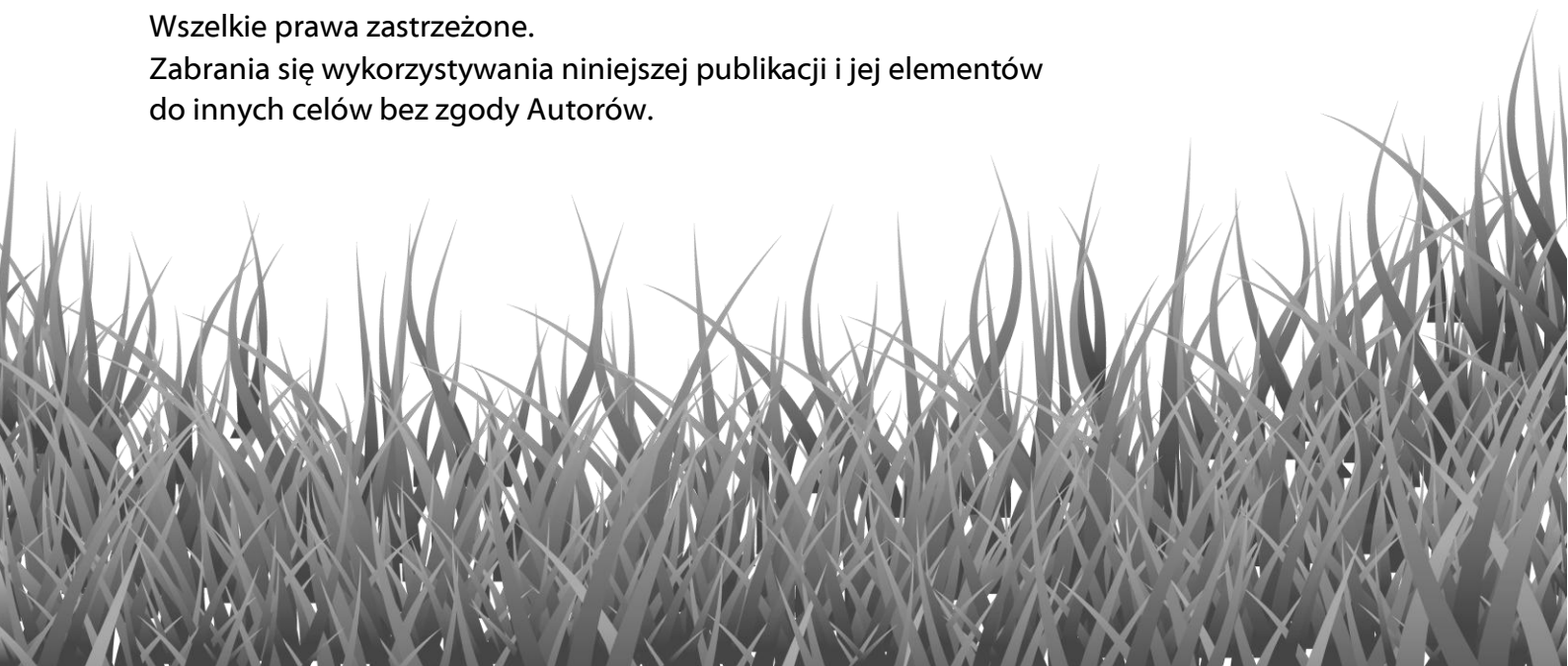
Współpraca: **Fundacja Planeta Wiedzy**

ISBN 978-83-940502-1-4

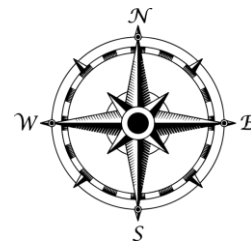
Lubiąż, listopad 2016

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zabrania się wykorzystywania niniejszej publikacji i jej elementów do innych celów bez zgody Autorów.

Droga Czytelniczko! Drogi Czytelniku!

Oddajemy w Twoje ręce zeszyt edukacyjny „**Ekoturysta w Gminie Głogów**”.
Czeka Cię mnóstwo dobrej zabawy!

Dzięki temu zeszytowi **przeżyjesz wspaniałą przygodę**. Dowiesz się wielu ciekawych rzeczy o przyrodzie, roślinach, zwierzętach, geografii, a nawet historii. Lepiej poznasz gminę, w której mieszkasz. Przekonasz się, jak dużo niezwykłych miejsc można odkryć nawet w niewielkich miejscowościach. Odwiedzisz rzeki i wzgórza, łąki, parki i lasy. Nauczysz się rozpoznawać drzewa. Zobaczysz zabytkowe kościoły i pomniki.

Twoim zadaniem jest wykonanie zadań zamieszczonych w tym zeszycie.

Poradzisz sobie z nimi bez żadnego problemu, odwiedzając wszystkie 13 miejscowości położone w Gminie Głogów.

Zaproś rodziców, rodzeństwo, koleżanki i kolegów na wspólną wycieczkę!

Konieczniewie zabierzcie ze sobą kredki, ołówek, gumkę, długopis, mazaki, coś do jedzenia i picia, a przede wszystkim uśmiech i dobry humor! Na pewno przydadzą się lornetka i aparat fotograficzny. A może zdecydujecie się na wycieczkę rowerową? Każdy sposób poznawania przyrody i okolicy jest dobry!

W zeszycie napotkasz trzy główne symbole:

Farbki – wskazują na to, że należy pokolorować rysunek.

Liść – to zadanie do wykonania.

Lupa – symbolizuje zagadkę.

Kiedy odwiedzisz wszystkie miejscowości i Twój zeszyt będzie wypełniony, przyjdź z nim koniecznie do **Urzędu Gminy Głogów**.

W nagrodę za wykonanie zadań z tego zeszytu otrzymasz pamiątkową **pieczęć!**

Czekają tam także na Ciebie **upominki – niespodzianki!**

Powodzenia, ekoturysto!

Autorzy

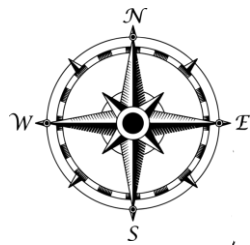
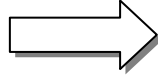
BOREK

Ozdobą Borku jest **zabytkowy park otaczający pałac**. To znakomite miejsce na spacer i podglądanie przyrody.

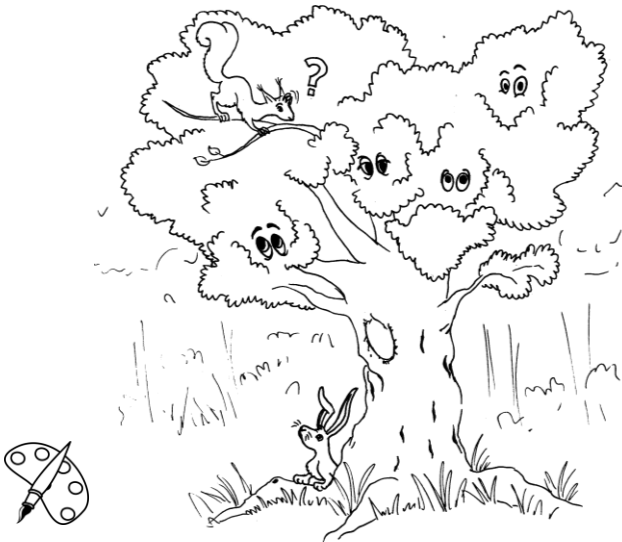
Niedaleko remizy odnajdź tablicę z mapą, na której umieszczono podobizny zwierząt występujących w okolicy.

Ile sów znajduje się na mapie?

Tuż obok znajdziesz także tablicę z mapą parku. Przyjrzyj się jej uważnie, a następnie wyrusz na spacer parkowymi alejkami. Podziwiając przyrodę, zapoznaj się z treścią tablic edukacyjnych.

Park w Borku porastają piękne, wiekowe (nierzadko mające więcej niż sto lat) drzewa, m.in. **dęby, klony, lipy, sosny, świerki, kasztanowce, robinie akacjowe**. Te ostatnie, zwane potocznie akacjami, są **roślinami inwazyjnymi**, co oznacza, że zajmują dużo miejsca i tym samym wypychają inne drzewa. Dlatego sadząc nowe rośliny, trzeba się zastanowić, jaki będą miały wpływ na inne, już rosnące.

Odszukaj w parku miejsce, w którym znajduje się **tablica nr 3**, a na niej dużo ciekawych informacji o **pomnikach przyrody**. Dzięki nim poradzisz sobie z poniższymi zadaniami.

Na jakiej wysokości od ziemi należy mierzyć obwód drzewa?

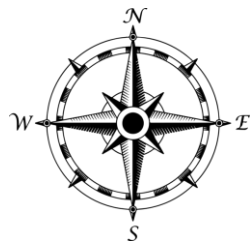

Jakim symbolem oznacza się w Polsce pomniki przyrody? Narysuj ten symbol i prawidłowo pokoloruj.

Gotowe? W nagrodę możesz skorzystać z pobliskiego placu zabaw!

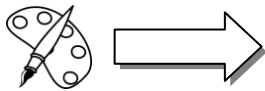
BYTNIK

Bytnik to niewielka wieś. Leży między Głogowem a Przedmościem. Jej dawna nazwa to **Bytomin**.

Z centrum miejscowości, gdzie znajdują się skalny ogródek oraz kapliczka, udaj się asfaltową jezdnią w dół, a następnie polną drogą dotrzyj do **mostku nad rzeką Czarną**.

Pokoloruj krajobraz z rzeką, drzewami i łąkami, jaki ujrzysz z mostku.

Rzeka Czarna to **dopływ Odry**. Czarna i jej przedłużenie – Kanał Południowy – płyną dziś w miejscu, w którym jeszcze w średniowieczu płynęła sama Odra.

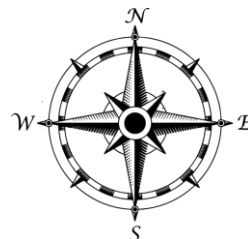
Często nad rzekami położone są naturalne **łąki**, które są domem dla wielu zwierząt, w tym **owadów**. Czy wiesz, że owady są najliczniejszą grupą zwierząt na Ziemi? Poszukaj ich na naszej łące i rozwiąż zagadkę matematyczną.

Jeśli każdy owad ma 3 pary odnóży, to ile ma nóg?

GRODZIEC MAŁY

Do Grodzca Małego trafisz, jadąc z Głogowa w stronę Sławy.

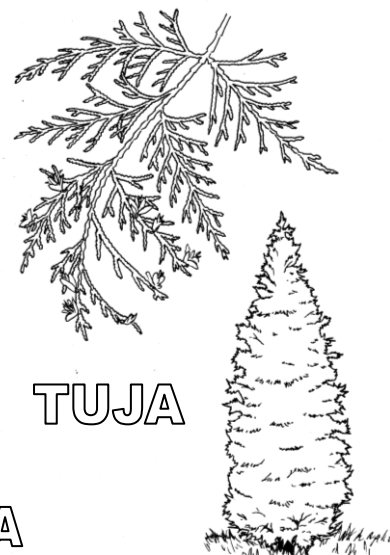
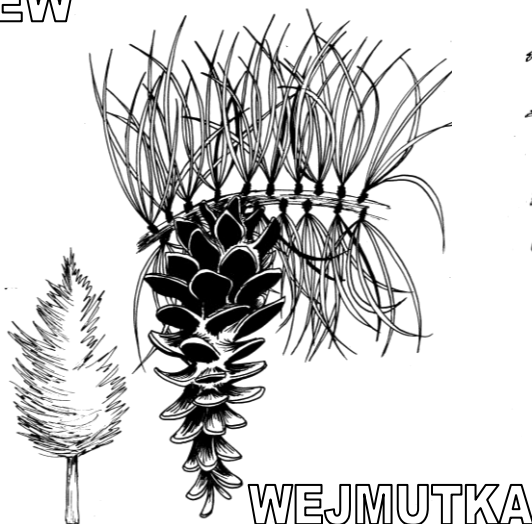
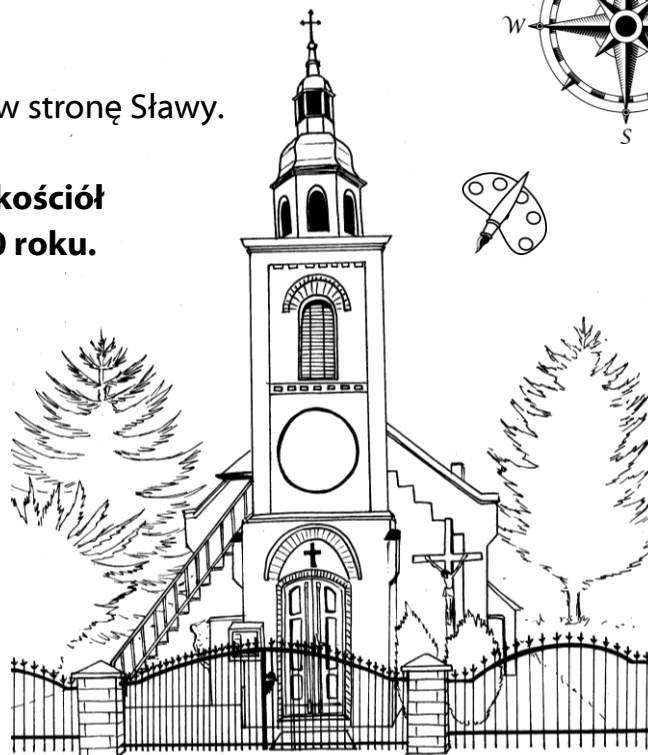
Najokazalszym zabytkiem miejscowości jest **kościół** przy głównej drodze. Zbudowano go w **1900 roku**.

 Przyjrzyj się tarczy zegara na kościele i uzupełnij liczby godzin.

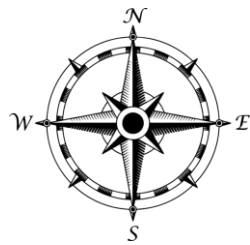

Na terenie przy kościele zostało posadzonych wiele różnorodnych **drzew i krzewów iglastych**. Z nimi wiąże się nasze kolejne zadanie.

 Oto różne drzewa iglaste i ich gałązki. Pokoloruj tylko te, które rosną przy świątyni w Grodźcu Małym.

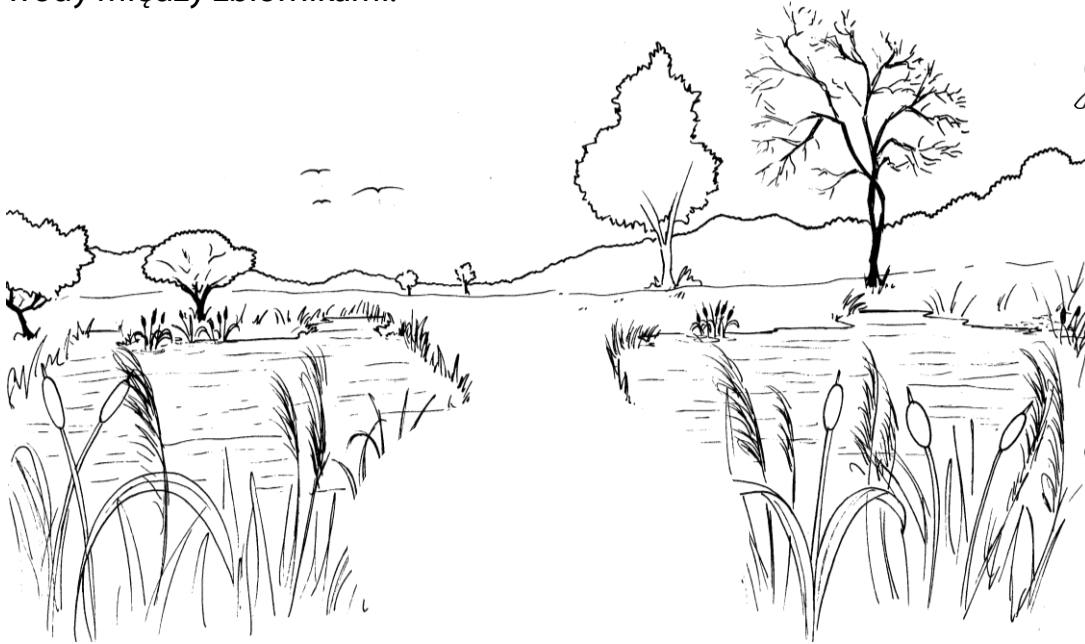

KLUCZE

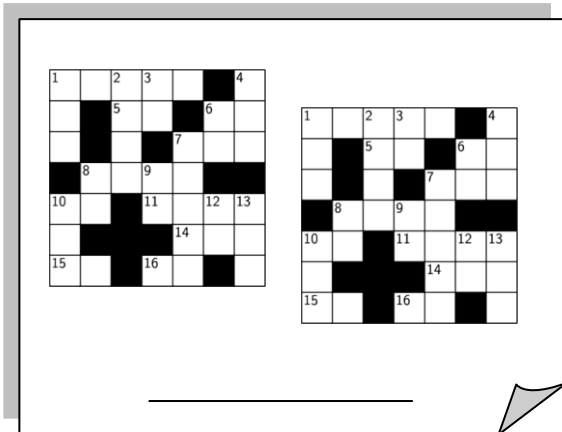
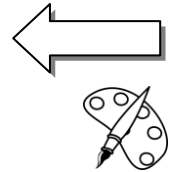

Klucze leżą między drogą Głogów – Leszno a rzeką Odrą.
To miejscowość bardzo lubiana przez wędkarzy.

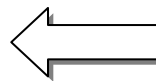
Przy czerwonym przystanku w centrum wsi odszukaj drogę prowadzącą w stronę dużych **stawów**. Dotrzesz nią do dwóch barierek – miejsca na granicy stawów **Klucze Kaczkarnia i Klucze Głębokie**. Znajduje się tu **śluz** – urządzenie regulujące przepływ wody między zbiornikami.

Dorysuj barierki między stawami oraz brakujące części roślin.
Pokoloruj krajobraz rozciągający się po obu stronach drogi.

Stawy i porastająca je roślinność to miejsce zamieszkania wielu gatunków ryb i ptaków – między innymi kaczek.

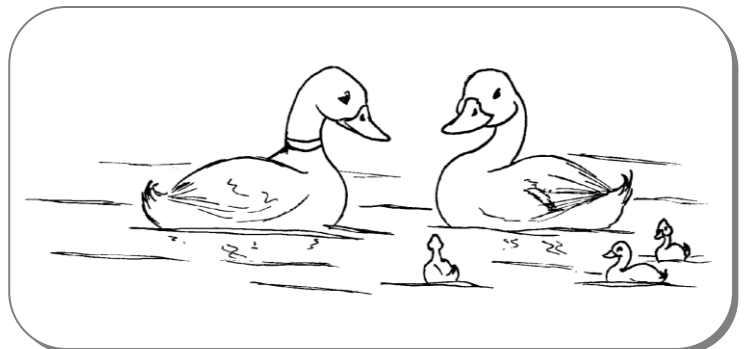
Jakie to kaczki?
Rozwiąż rebus.

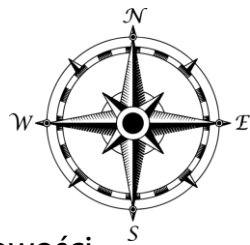
Czy wiesz, że samiec i samiczka kaczki – rozwiązania rebusu – bardzo różnią się od siebie ubarwieniem?

Pokoloruj właściwie naszą ptasią rodzinę.

KRZEKOTÓW

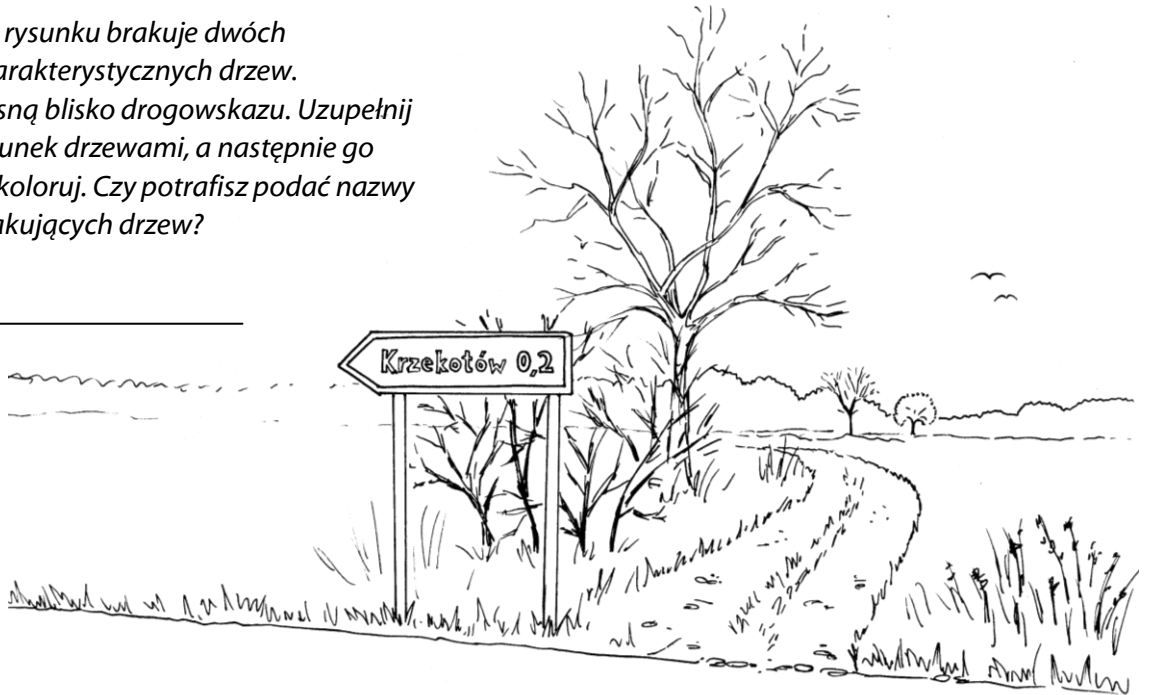
Krzekotów to najdalej wysunięta na północ miejscowość Gminy Głogów. Zatrzymaj się przy zielonym **drogowskaziu** informującym o skręcie do miejscowości.

Na rysunku brakuje dwóch charakterystycznych drzew.

Rosną blisko drogowskazu. Uzupełnij rysunek drzewami, a następnie go pokoloruj. Czy potrafisz podać nazwy brakujących drzew?

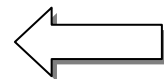

Przejedź drogą przez całą wieś, aż dotrzesz na skraj lasu. Znajduje się tutaj cmentarz. Las, w którym jest więcej drzew iglastych niż liściastych, to **bór**.

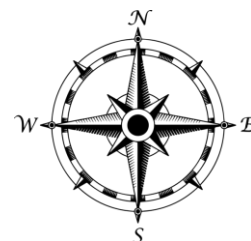
W lesie łatwo się zgubić. Aby łatwiej się poruszać po tak dużym terenie, **leśnicy zwykle dzielą lasy na prostokąty zwane oddziałami**, między którymi przebiegają **pasy ostępowe** – są to linie pozbawione drzew i krzewów, ot, takie leśne ścieżki. Oddziały mają nadane **numery**, które są umieszczane na kamiennych lub betonowych **słupkach** ustawianych na skrzyżowaniach pasów.

Na skraju lasu w Krzekotowie odzyskaj taki słupkę. Uzupełnij rysunek odpowiednią liczbą i pokoloruj go.

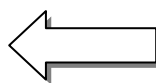
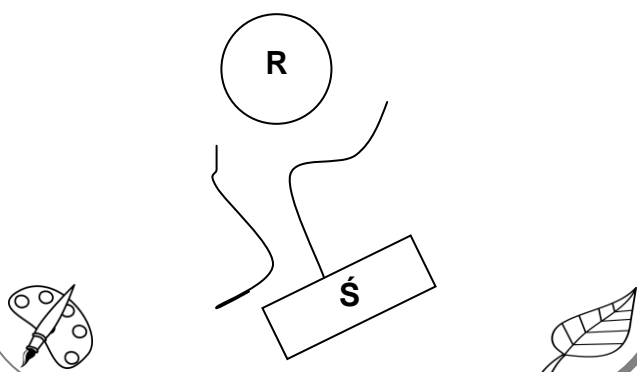
RUSZOWICE

Ruszowice przylegają do miasta Głogowa.

Odszukaj **rondo**, przy którym znajduje się świetlica i wykonaj pierwsze zadanie.

Oto rondo (R) i świetlica (Ś). Dorysuj układ ulic odchodzących z ronda i zapisz ich nazwy.

Teraz rozejrzyj się po terenie świetlicy. Wypatrz figurę **świętego Floriana** – patrona strażaków.

Pokoloruj figurę na takie same kolory, jakie posiada święty przy ścianie.

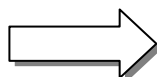

Przy świetlicy od strony placu zabaw rosną dwa potężne drzewa. Przyjrzyj się im uważnie, a następnie wykonaj poniższe zadanie.

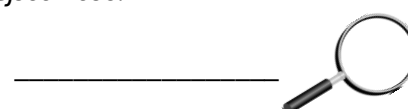
Narysuj owoce tych drzew.

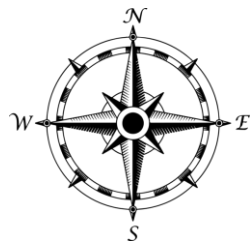
A na koniec wizyty w Ruszowicach zagadka:

Jak się nazywa strumień przepływający przez miejscowość?

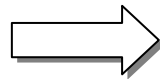

PRZEDMOŚCIE

Przedmoście leży w południowo-wschodniej części Gminy Głogów.

Wjedź do wsi od strony Głogowa. Skręcając w lewo przy pięknej, nowoczesnej szkole podstawowej imienia Jana Pawła II, zwróć uwagę na dwa **krzyże pokutne** na skrzyżowaniu. Mają ponad 300 lat. Według legendy właśnie w tym miejscu dwóch żołnierzy stoczyło pojedynek – obaj zginęli.

Zatrzymaj się przy najpiękniejszym zabytku miejscowości – **starej dzwonnicy**.

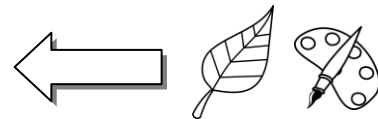
Przed jej ogrodzeniem znajdziesz ciekawe urządzenie – **dużą wagę**, z której korzystają rolnicy, aby zważyć np. zboże załadowane na przyczepę.

Dzwonnica pochodzi z **końca XVII wieku**. Jej górna część to tak zwany **hełm**.

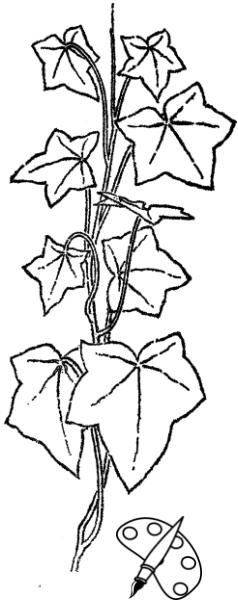
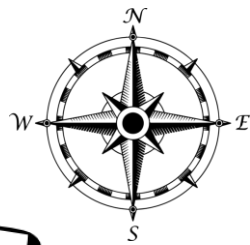
Zwróć uwagę na ośmiokątny kształt obiektu.

Niegdyś wisił na niej dzwon, ale po II wojnie światowej zagaął.

Oto rysunek dzwonnicy. Stań w takim miejscu, aby widzieć wieżę dokładnie tak, jak na ilustracji, a następnie dorysuj brakujące elementy: okna, otwory itp. Pokoloruj rysunek.

PRZEDMOŚCIE

Udaj się na **cmentarz parafialny w Przedmościu**.

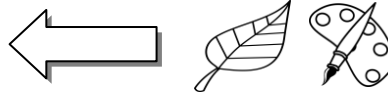
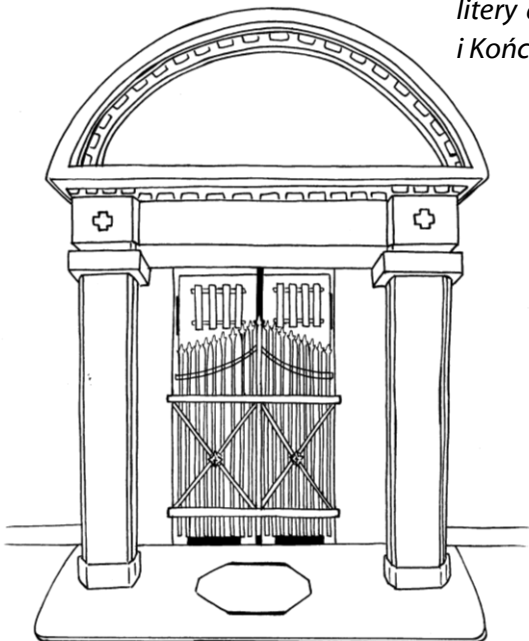
Znajdziesz go w pobliżu skrzyżowania z drogą biegnącą do Grębocic, tuż przy torach kolejowych.

Cmentarz porastają stare drzewa. Na niektórych pnie się **bluszcz** – roślina będąca w Polsce pod ochroną.

Prawdziwą ozdobą cmentarza jest **kaplica** pod wezwaniem Chrystusa Króla, która pochodzi z 1934 r. Na jej dachu znajduje się niewielka drewniana dzwonnica.

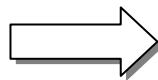
Nad wejściem do kaplicy znajduje się znak złożony z pierwszej i ostatniej litery alfabetu greckiego: alfy i omegi. Jest to symbol Boga – Początku i Końca. Dorysuj ów znak i pokoloruj rysunek.

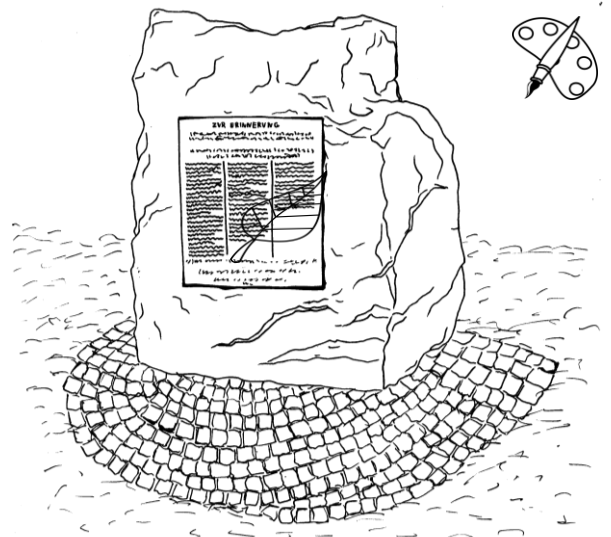
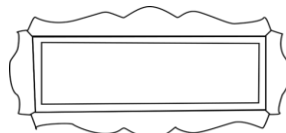
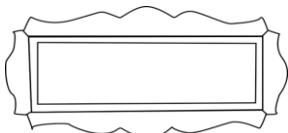
Kaplica znajduje się na terenie **starego niemieckiego cmentarza**, na którym do dziś zachowały się fragmenty dawnych krzyży i tablic nagrobnych.

W 2016 r. zostały uporządkowane i ułożone w narożniku cmentarza, tworząc tak zwane **lapidarium** – odszukaj je i obejrzyj.

Na cmentarzu znajduje się także **pomnik upamiętniający byłych niemieckich mieszkańców Przedmościa**.

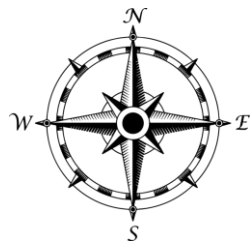
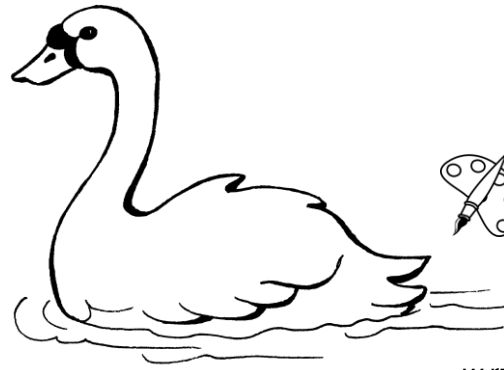
Na pomniku odczytasz dwie niemieckie nazwy, jakie dawniej nosiła wieś Przedmoście. Zapisz te nazwy.

SERBY

Serby to największa wieś Gminy Głogów.
Liczy prawie 2000 mieszkańców.

Przy głównej drodze znajduje się **kościół sąsiadujący z dużym stawem**.
Być może zobaczysz tam piękne łabędzie.

Pokoloruj
łabędzia
tak, jak
wygląda
w rzeczywistości.

Udaj się na spacer wokół
świątyni i zlokalizuj dwa
największe drzewa.

Zapisz nazwy obu drzew.
Narysuj i pokoloruj liść
każdego z nich.

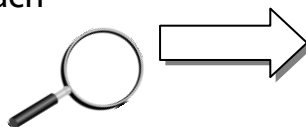
Przy serbowskiemu stawie można czasami spotkać nie tylko łabędzie, ale również duże
ptaki brodzące: **żurawia i czapłę**.

Oto podobizny dwóch ptaków.
Rozpoznaj je i podpisz, a następnie pokoloruj
tak, jak wyglądają w rzeczywistości.

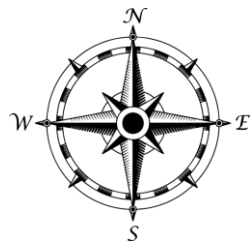
A na zakończenie wizyty w Serbach
jeszcze jedna ptasia zagadka:

W Serbach gdzieś przy ulicy Kwiatowej
piękne boiska znajdziesz sportowe.
Ich wspólną nazwą drapieżny ptak.
Łatwa zagadka? Pewnie, że tak!

Odp. _____

STARE SERBY

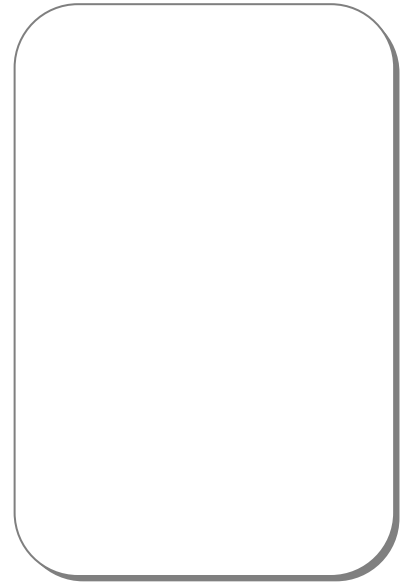

Podobnie jak Wilków, Stare Serby leżą przy trasie Głogów – Leszno.

Wjedź do miejscowości drogą asfaltową.

W pobliżu końca tej drogi zauważysz **słup z gniazdem**.

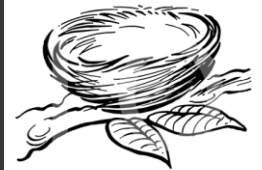
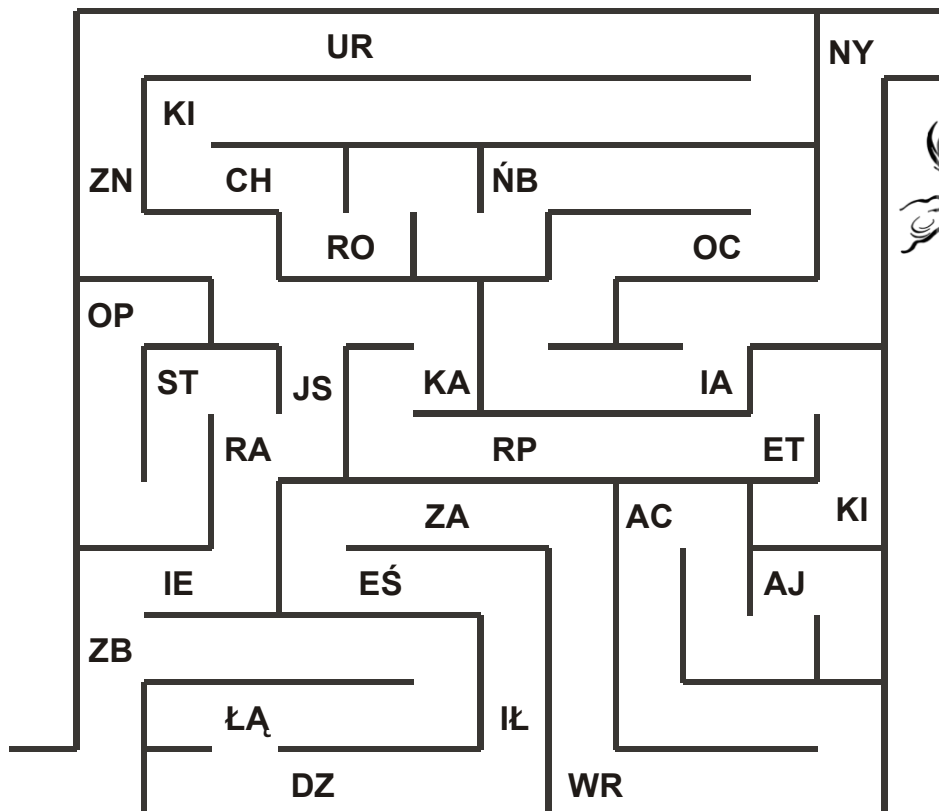
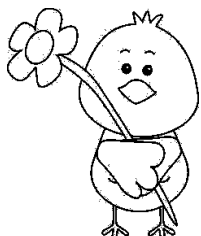
Jaki ptak mieszka w tym gnieździe? Narysuj go i pokoloruj.

O tym, czy poprawnie rozpoznałeś lokatora gniazda, przekonasz się, rozwiązując kolejne zadanie.

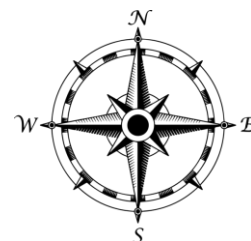

*Przeprowadź pisklę przez labirynt do gniazda.
Zebrane po drodze litery utworzą hasło – zapisz je obok labiryntu.*

Odczytane hasło jest bardzo ważne. Ptaki budują gniazda, znosząc znaleziony materiał z okolicznych pól. W ten właśnie sposób mogą trafić do gniazda pozostawione w polu sztuczne elementy, które stanowią śmiertelne zagrożenie dla młodych. Pisklę może się w nie łatwo zaplątać i nie móc samodzielnie stanąć na nogi.

SZCZYGLICE

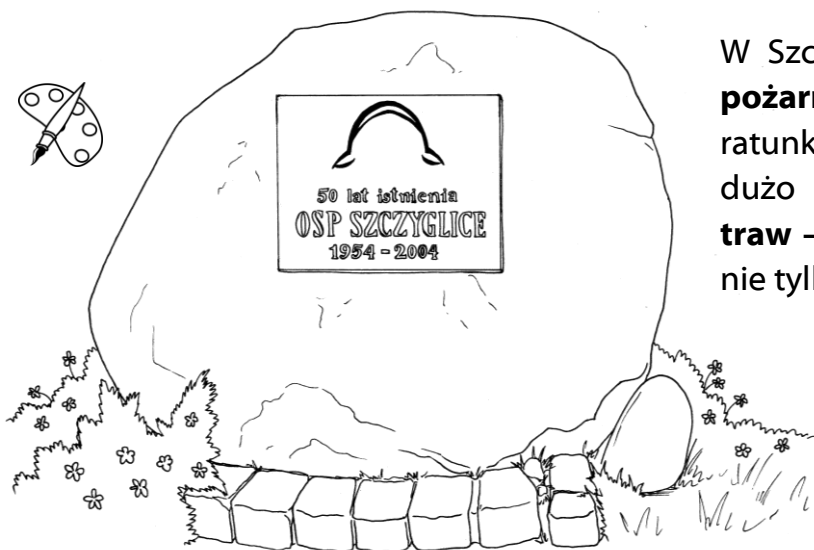
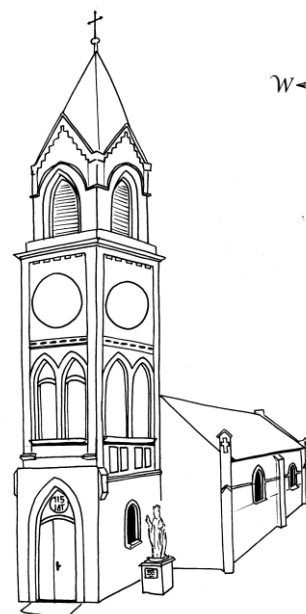

Szczyglice leżą w południowej części Gminy Głogów. Zatrzymaj się w centrum miejscowości na placu przed **ceglanym kościołem**.

Na dobry początek rozwiąż zegarową zagadkę.

Przyjrzyj się wieży kościoła. Ile zegarów prawidłowo wskazuje czas?

W Szczyglicach działa **ochotnicza straż pożarna**. Strażacy biorą udział w akcjach ratunkowych i gaszą pożary. Szczególnie dużo pracy mają w okresie **wypalania traw** – jest to bardzo szkodliwe i zagraża nie tylko przyrodzie, ale także ludziom.

Strażacy bardzo chętnie dzielą się wiedzą o bezpieczeństwie i uczą prawidłowych zachowań, między innymi w lesie.

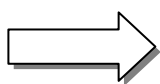

Przyjrzyj się glazowi poświęconemu strażakom ze Szczyglic. Dorysuj strażackie godło i pokoloruj rysunek.

A teraz znajdź **świetlicę wiejską** w Szczyglicach.

Na jej terenie zobaczysz między innymi **ścieżkę zmysłów i dotyku**, a także interesujące tablice przyrodnicze.

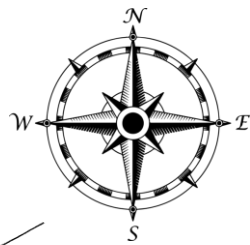
Jedna z tablic pomoże Ci bez problemów poradzić sobie z zadaniem.

Dokończ rysunek bobra i nazwij części jego ciała.

TURÓW

Patrząc od strony Głogowa, Turów leży tuż za Szczyglicami.

Oto znak ostrzegający przed stromym nachyleniem drogi:

Policz, ile takich znaków znajduje się przy drodze Szczyglice – Turów. Jadąc ze Szczyglic do Turowa, policz znaki po prawej stronie drogi i tak samo wracając z Turowa do Szczyglic. Wynik zapisz poniżej, a następnie dokończ i pokoloruj obrazek.

Jak łatwo zauważyć, znaleźliśmy się w niemalże górskiej okolicy. Szczyglice i Turów leżą na obszarze **Wzgórz Dalkowskich**. Są to wzgórza morenowe, co oznacza, że powstały w wyniku działalności lodowca. Najwyższe z nich sięgają **230 metrów** nad poziom morza.

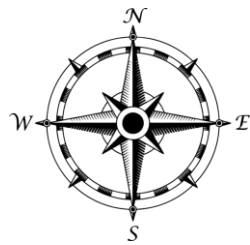
Choć Turów jest niewielką miejscowością, niełatwo Ci będzie odszukać **boisko sportowe**. W razie problemów zapytaj tutejszych mieszkańców – na pewno pomogą. Przy boisku znajdziesz wygodną drewnianą wiatę, w której możesz wygodnie usiąść i wykonać kolejne zadanie.

Rozejrzyj się dokoła. Narysuj i pokoloruj górski krajobraz Turowa.

WILKÓW

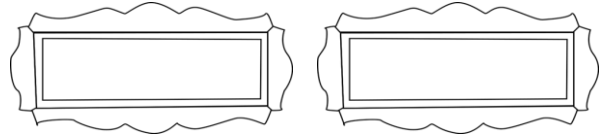

Wilków to wieś na trasie Głogów – Leszno.

Najdłuższą ulicą w miejscowości jest **ul. Spółdzielcza**. Na jej końcu znajduje się **kościół**, a tuż za nim wał przeciwpowodziowy i rzeka Odra. Odwiedź to miejsce.

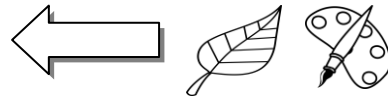

Na terenie kościoła odszukaj stary pomnik upamiętniający pewne bardzo smutne wydarzenie. Zapisz imiona obu dziewczynek.

Teraz rozejrzyj się i odszukaj bramę między świątynią a plebanią.

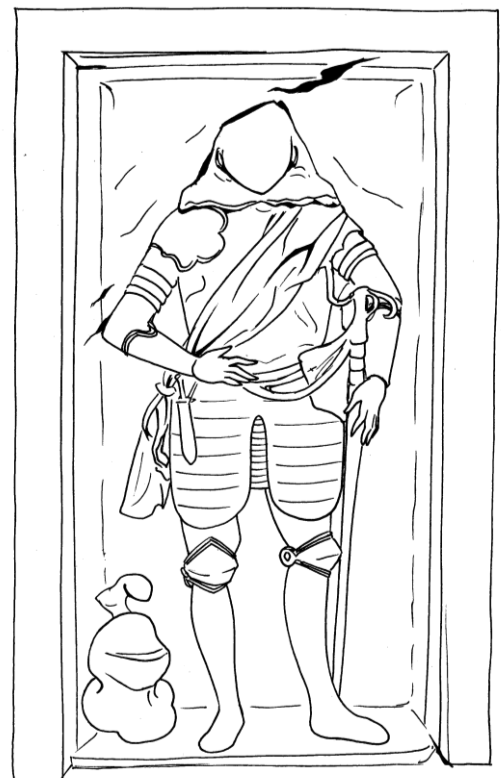
Uzupełnij napis i pokoloruj rysunek.

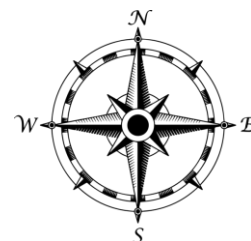
Czy wiesz, że patronem wilkowskiego kościoła jest święty chroniący od powodzi? Jego figurę znajdziesz także przy różowym moście w Głogowie.

Zanim udasz się na spacer w stronę wału przeciwpowodziowego, musisz zmierzyć się z jeszcze jedną zagadką.

Na ścianie kościoła znajduje się płaskorzeźba. Rysunek obok jest niekompletny – brakuje czegoś, co znajduje się między stopami stojącej postaci. Czy już wiesz, co to jest? Uzupełnij i pokoloruj rysunek.

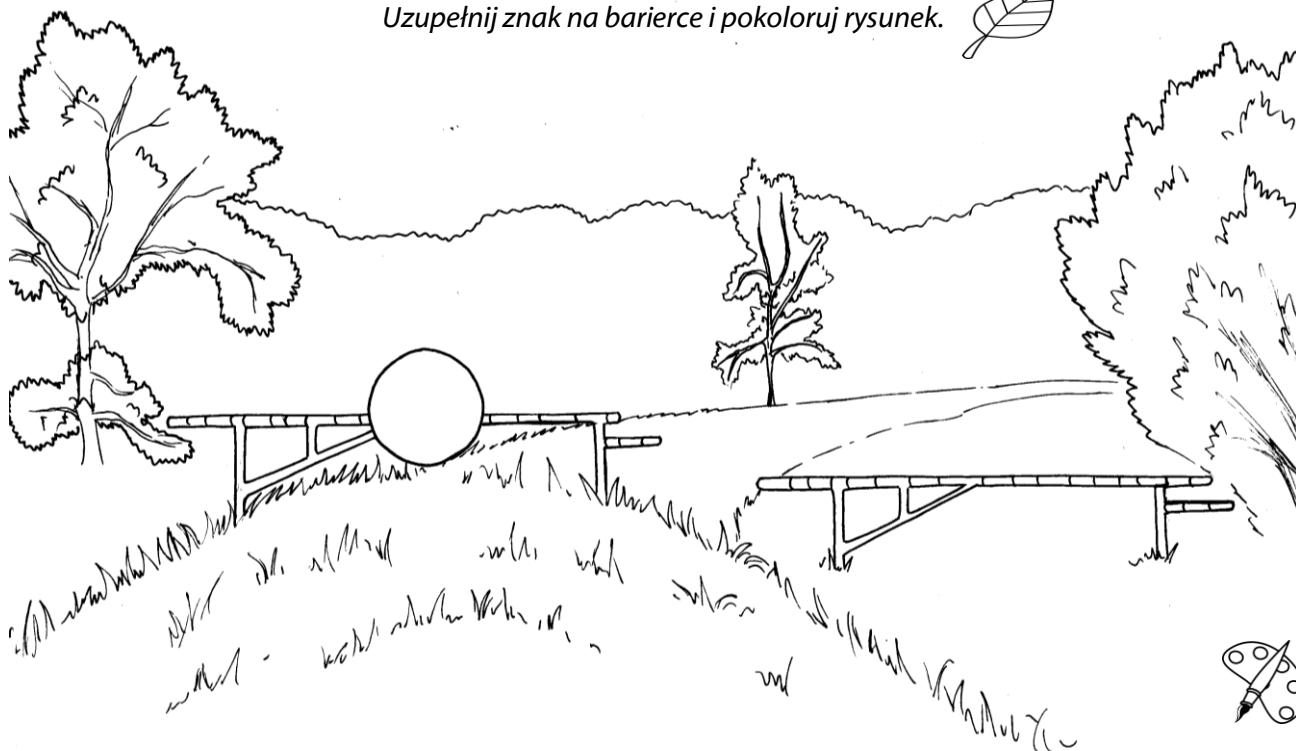
WILKÓW

Wejdź na wał przeciwpowodziowy obok kościoła i wykonaj kolejne zadania.

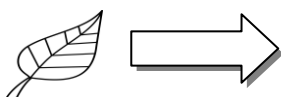
W przypadku wysokiego stanu wody w rzece **wał zabezpiecza wieś przed zalaniem**. Ważne, aby był wykoszony i utrzymany w dobrym stanie. Nie wolno jeździć po nim samochodami ani innym ciężkim sprzętem.

Uzupełnij znak na barierze i pokoloruj rysunek.

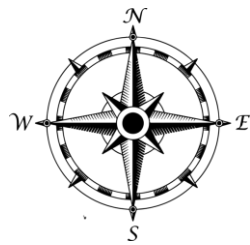

Wilków, podobnie jak cała Gmina Głogów, leży w **Krainie Łęgów Odrzańskich**. Łęgi są to lasy, które rosną wzdłuż rzek lub potoków i są okresowo przez nie zalewane, np. wiosną podczas roztopów.

Przespaceruj się wałem
w stronę większych
skupisk drzew.
Narysuj krajobraz łęgów
z Odrą w tle.

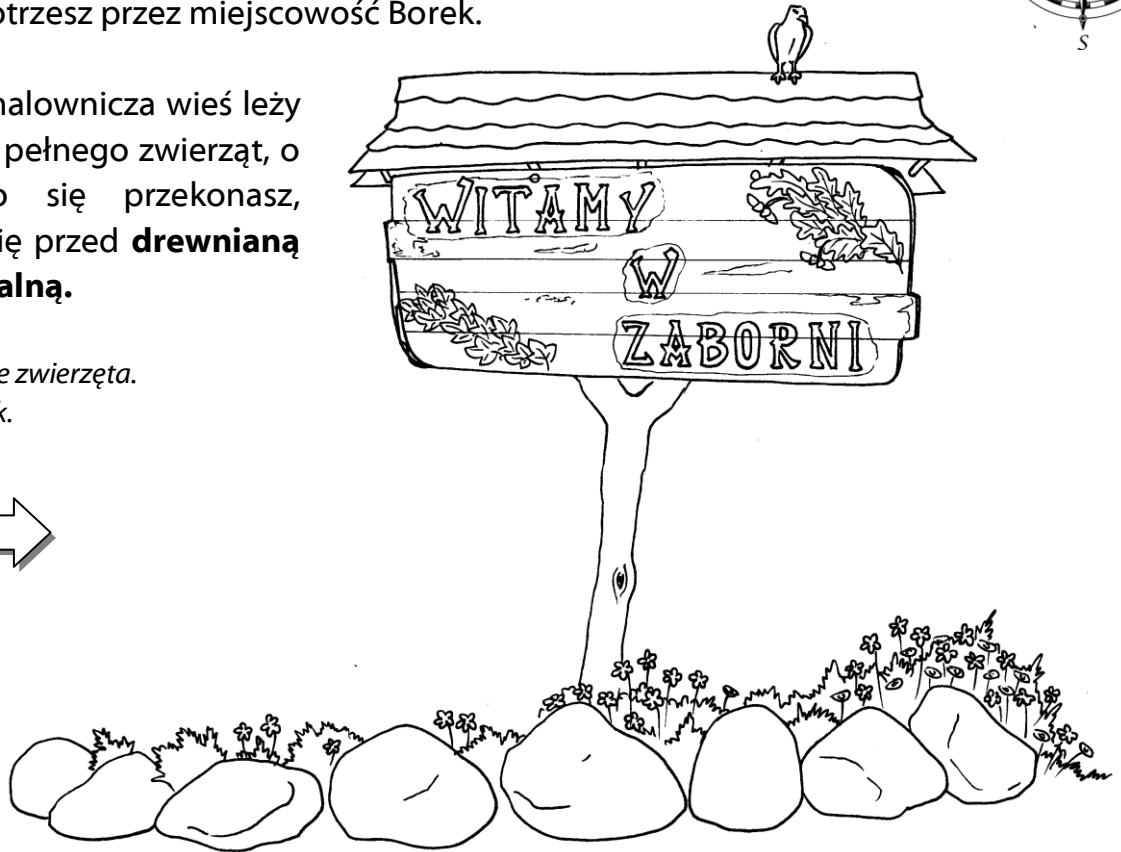
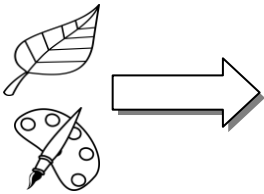
ZABORNIA

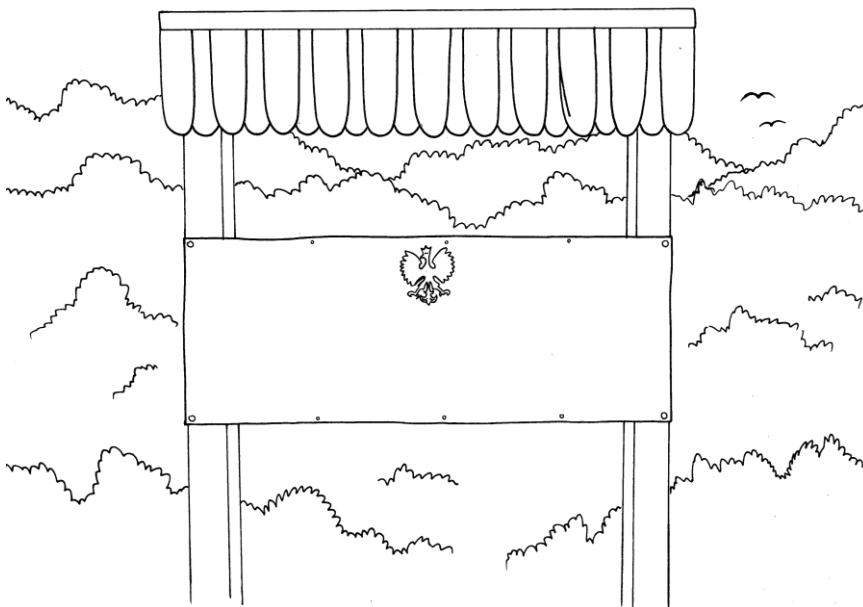
Do Zaborni dotrzesz przez miejscowość Borek.

Ta mała, ale malownicza wieś leży na skraju lasu pełnego zwierząt, o czym szybko się przekonasz, zatrzymując się przed **drewnianą tablicą powitalną**.

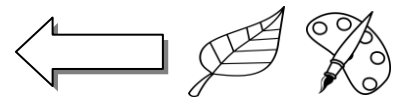
Dorysuj brakujące zwierzęta.
Pokoloruj rysunek.

Dojedź do końca asfaltowej drogi – do **parkingu przed leśniczówką**. Stąd udaj się pieszo drogą skręcającą w prawo stronę lasu. Idź nią cały czas prosto, aż dotrzesz do grupy brzoź rosnących tuż przy ścieżce. Tuż przed nimi natrafisz na **czerwoną tablicę**.

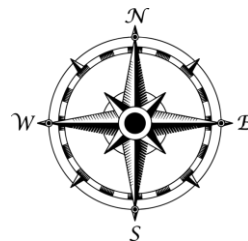
Uzupełnij treść tablicy.
Czy wiesz, co ona oznacza?
Pokoloruj rysunek.

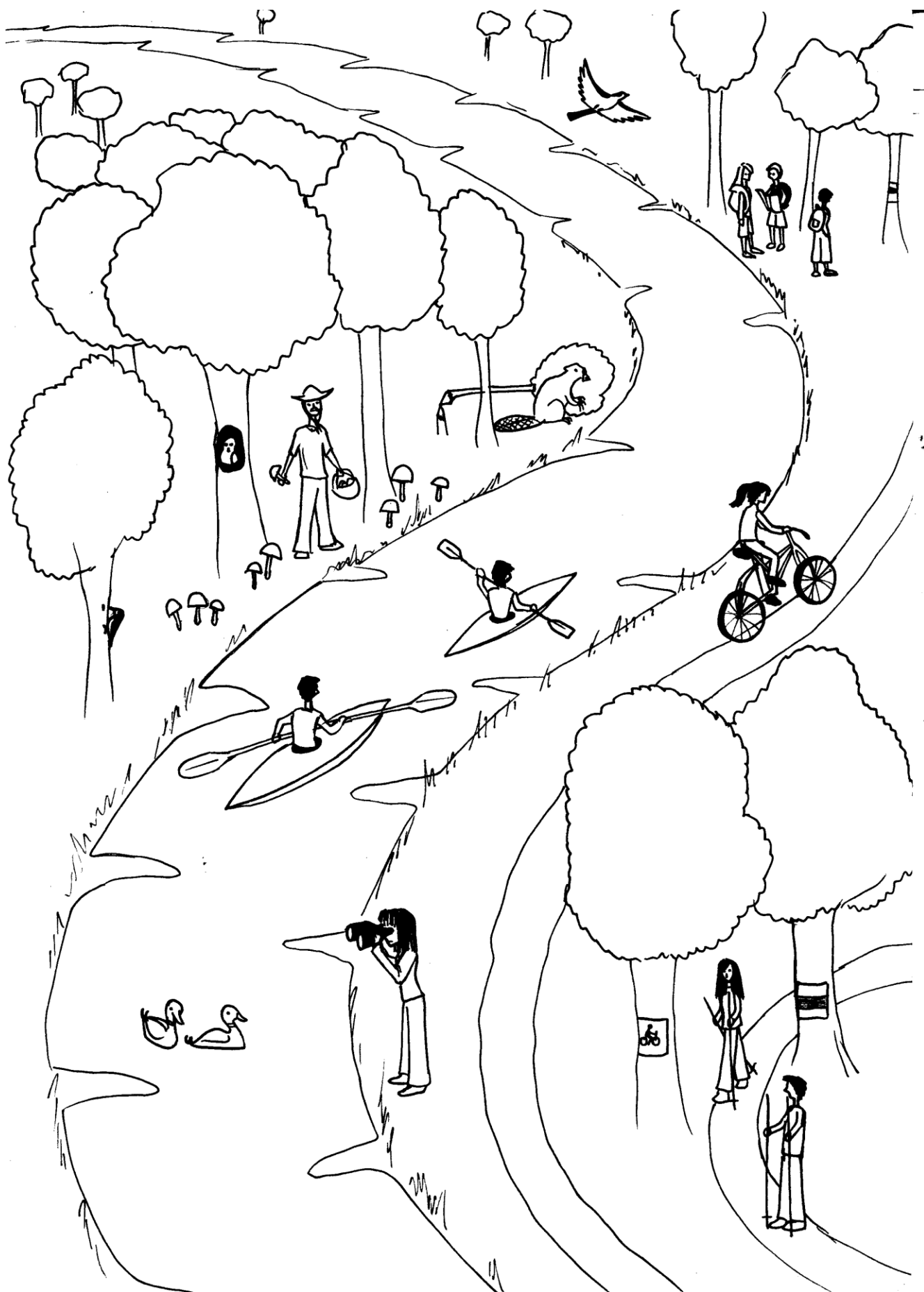
Zachęcamy do spaceru po lesie i wsłuchania się w śpiew ptaków.

W pobliżu tablicy znajduje się drewniana **wiata koła łowieckiego „Odra”**. Możesz tu odpocząć i posilić się prowiantem. Nie zapomnij o zrobieniu sobie pamiątkowego zdjęcia na prawdziwym tronie!

KRAINA ŁĘGÓW ODRZAŃSKICH

Na zakończenie zeszytu zapraszamy na wielkie kolorowanie!

GMINA GŁOGÓW

